

له سایتیک که به زمانی فارسی خه بهر و وتار بلاو دهکاتهوه ، له ژیر ئه و سهردیپه " هیمن، سناره ای درخشان در آسمان ادبیات معاصر کرد ' وتاریک بو ناساندنی مامۆستا هیمن شاعیری کورد بلاو کراوتهوه که سه رنجی راکیشام و هانی دام به هیندیک بابتهتی پیوه نیدیاد به و باسه دا بچمه وه .

با له بهردا وه بیر خوینهری هیژای بیئمه وه که نووسین له سه ر کرده وهی فلانه پاشا و به سه رهاتی فلانه عه شیرت له گه ل نووسین له سه ر فلانه که سایه تی هونه ری جیاوازه . هه رکام له روانگه به که وه تیشکیان ده خریته سه ر .

به باوه ری من نووسین له سه ر که سایه تی هونه رمه ندیك بو نووسه ر ئه گه ر به باشی پیکابیتتی وه کو دۆزینه وهی فۆرمۆلی جوانیه به بو فیساغورس (پۆتاگوراس)

(پوتاگوراس قامکه گه وهی خوی به بۆنه ی دیتنه وهی فورمولی جوانی له ری خویان دا کرده قوربانی .)

له مه ر میژووی کورد و ناساندنی که سایه تییه میژوویی و هونه ریبه کان ئه وهی راستی بی کورد تا ئه مرۆ به و جوړه ی که پیویسته خوی به گه لانی ده و روبه ری نه ناساندووه . ئه وهی له سه ر کورد و کولتور و فه رهه نگ و میژووه که ی نووسراوه دوو به شن . یه که م ئه و به شه یه که دۆرمنانی کورد له سه ریان نووسیوه . ئه و به شه له و نووسراوانه پرن له درۆ ، بوختان و به فریوبردن . له په نا ئه وده دا نووسراوهی رۆژه له اتناسانیکه که بو ماوه به کی کورت به کوردستاندا تیپه ریون و ئه وهی که پییان سه یر و سه مه ره و دزیو بووه کردوویانه ته پیناسه ی گشتی بو کورد و له گه پانه وه یان دا بلاویان کردوونه . وه کو چیرۆکه کانی ژابا که له زمانی که سانیکه وه گوئی لیبووه و تۆماری کردوون که باب نۆکه ر و فروفیشالکه ر و په سنویژی زۆردار و خوینریژو دز و جه رده بوون . زۆر جار کورد بوخۆشی باوه ری به و شانۆگه ریبه نه کردووه . پاش ماوه یه ک بی پشکنین و دۆزینه وهی راستیه کان ئه وگه نده ل فیلانیه یان به میژووی کورد داناوه و نه زانانه خویان پی پاناوه . بو وینه ، زۆر له نووسه رانی تورک ، فیلبازانه شه جه ره نامه یان بو خوینریژترین عه شیره تی ترک که به صفویه و به تایفه ی مرۆفخۆران له میژوو دا ناسراون دروست کردووه و ره چه له کیان بردوونه وه سه رکورد . گه نده ل فیله که ش به م جوړه بووه که چه ند دیر شیعی کابریه کی لوریان له کۆنه کتیپیک دا که ناوه که ی نه زانراوه ، بو مارگریک به ناوی شیخ سه فی ئه رده ویلی کردووه ته پیناسه ی کورد بوون . پییان هه لگوتوه که ئه مه و کوره پیاوخۆره کانی واته (شاسمایل ، شاهه یاس . شاته ماسب ..) کورد بوون . تا قمیك کوردی خو شباوه ر و تامه زرۆی خو هه لدان پییان وابوو هه وت میشیان له کونه داریک دا دیوه ته وه ، خویان به م درۆ ده له سانه گیف داوه . نه یان پرسیه ، کابری قزل باشی گوندی قه ره قۆیلوی ته نیشته هه رده ویل له کوئ و چرگه نی لورستان له کوئ ؟ قزلباش (کلاو سوری بیلهمز) له کوئ و که لوه ری خورره م ئاوا ، کوجا مه رحه با ؟ هه ر وه کو پیاوه ئایینییه ساکاره کانمان که ده یانه وهی شه جه ره نامه و کۆلکه و بنیچه و وه چه ی کورد بوون بو چه زه ته ی ئیبراهیم دروست بکه ن تی رۆدین و به خه یال مام برایمیک و ساری ژنی له ده ورو پشتی هه جیجی هه ورامانه وه به توربینیک میژو که وه بزنیکی پر له ئارده توو به ره و ساری عه ربستان به ری ده که ن . له مه که که و له بیابانیکی پر له چقل و بی ئا ، مالی خویان پی داده مه زریین . یان به که و لکردنی وشه یه ک چیرۆکیکی خه یالیت بو ده که نه روداویکی میژویی . وه کو وشه ی مائۆ تیسه دونه که ی ریبه ری چین که گوتیان : مائۆ هه مان مه مۆی کوردییه و تیسه تۆنگه که ش ناسناوه که یه تی . کاتی که بگوترئ ئه مه کوا ری تی تیده چی ؟ ولاتی یاجوج و ماجوج له کوئ و **کونه ماسی و جرتاوا له کوئ ؟** به کامه به لگه ئه وه سه له یندراوه ، په نا ده به نه به ر کتیپه که ی ئه بوو دووجانه و له قه ولی ئه و کابرا راویژ خو شه وه ئیژن : مه گه ر نه تیبستوه که عه زه ته ی ئه سه که نده ر دنیای گرت و هه موو کافرانی ئه لحه مدوللاه موسلمان کرد ؟ پاشان بو ولاتی جابولقا و جابولسا و دۆزینه وهی ئاوی حه ییات له تاریکه سه لات به ده ریاده ریا له شکره وه له چوار قورنه ی جیهانه وه ، که ده بی هه ر ئه و چوارقورنه یه ی لای قه لا دزه ی خۆمان بی جمی . های همم دنیا کۆنه ! به لی ئه و له شکره ی ئه سه که نده ر به شیکی کورد بوو . ئه م کوردانه که له گه ل ئه سه که نده ر چوون ئیدی رییان لی ون بوو . له تاریکه سه لاتدا مانه وه . له وی له گه ل تایفه یه ک له جندۆکه که به زه بری شمشیری

مەممەدى شىزاد كە شمشىر ۋە شىنكى بى رەزا قەھارى كورد بو موسولمان بېون، كەتتە زن و ژنخوۋى. ئەو ياجوج و ماجوجەى كە بېستوتتە ۋەچەى ھەمان كەسانن. ئەو لە ھەموو كىتئىكى پەر زەرددا ھەيە و بە روونى نووسراۋە. ەەرەبىش لە كىتئى خۇياندا نووسىويانە كە ئەو كوردانە لە زاروۋىچى ئەو جىدۇكانە پەيدا بوون و دەيانبەنەۋە سەر ھوعوعى كورى موزەيقيا كە موزىكىش يەكەمجار لەوانەۋە داكەوتوۋە كە لە ناۋەكەيانرا ديارە. ئەو مائۇتسەتەنگەش بى ئەدەبى نەبى لە ھەشیرەتەيە. چۆن رىي تىناچى براگان؟! بە خوا نەك ھەر رى، شەقامىشى تىدەچى. ئەو مائۇتسەتەنگەش كە كاتى خۇى مامە جوانەكەى خۇمان دەيناسى و كچەكەى ئاشقى بېو خەرىك بو بېتتە زاۋى (خۇزگە كچە چاۋقىچەكەى دەسگىرانى نەبا و لەترسى باۋىراكەى بېۋىرا با و مېردى بېكردبا، جا ئىستا ئىمە دەبوینە زاۋى 2000مىليون سىنى) چىنى) ئەوسا تركى توورخۇرم دەويست بە كەرەكەم بېژئ ھەچچە ! بۇ ناكراى مەئۇ كورنكراۋەى مەمۇ بى؟ (مەمۇ بە زاراۋەى كرمانجى ژوروو مەممەدە) دەى بېژە چۆن رىي تىناچى؟ فەرمو ئەو بنووسە دەبېتە مېژوو. پېت وايە مېژوو نووسىن چىيە، چى تىدەچى ؟

دوۋھەم نووسىنى راستە قىنەى روداۋە بى خۇھەلدان. بەو جۆرەى كە بەلگە و دەلىلى مېژوۋى بېسەلمىنى. بەلام نووسىن لەسەر ھەستىارىكى ۋەكو ھىمن، رۆچوونە بە قوۋلاۋى دەرياي بېر و ھەستى گەل و لەگەل نووسىن لەسەر فلانە روداۋى مېژوۋى جىاۋازە. بۇ گەپان بە جىھانى دەروونى شاعىر دا شارەزايىكەى قوۋلى ھونەرى پېۋىستە. بۇ چوونە ناۋ گەردونى بېر و ھزر و خەيال و ئاۋات و ئىش و ئازار و شادى ھونەرمەند روما و دىۋى ناۋەۋەى كۆمەلەكەى كە ھونەرمەند و ھەستىار و شاعىر تىيدا پەرۋەردە بوۋە دەبى بناسرى. چونكە ھەستىاران ھەركام روانگەى خۇيان ھەيە و لەۋىرا دەروانە سەر ئەو بەشەى كە لەنېو كۆمەلدا دەبىن و ھەستى دەروونى بۇ دەردەرن. ھەر مرۇقىك بۇ خۇى رازو سوۋرىكى نەكراۋەى سروۋشتە. بۇ كوردنەۋەو ناسىنى ھەر مرۇقىك كۆد و كلىل و رەمزىكى تايبەت بە خۇى پېۋىستە. بەلام كۆدو رەمزى ھەستىار و شاعىر جىاۋازە و تەنبا كەسانىك دەتوانن ئەو جىھانە كە بەرەنگ و وشە وئاھەنگ و خەم و بزە و تريفە و خەيال كە فرمىسكى لىدەتكى خوا شادىھىنەر يا دلئەزىن لىكدرائە بناسن كە پىسپور و ھەستىار و شاعىر بن. بۇ پشكنىن و ناسىنەۋەى شوئىنەۋارى ھەر ھونەرمەندىك لە دەرياي بى كەوشنى ئەدەب و ھونەرى جىھاندا كە روۋگەى ھەموو جۆگە و روبارانە جىھانشارەزايى پېۋىستە. لەم ئۆركىستى سروشتە دا ھاۋئاھەنگىيەكى بى وئىنە ھەيە و ھونەر مەندى كوردىش بەشكى لەو كارە ھونەرىيە مەزنەى بەئەستوۋەيە. لەو روۋەۋە كەسنىك كە دەيەۋى نەۋا و ئاھەنگى ھىمن لەو ئۆركىستەرە ھاۋئاھەنگەدا پېناسە بكا يان درو مەرجانى دەسكردى ھىمن بباتە بازارى گەۋھەرفرۇشان و بەبىانى كەسانى بفرۇشى دەبى گەۋھەرشوناس بى. دەبى ھىمناس بى. سەرەراى ئەۋە بۇ ناساندنى ئەو گەۋھەرە بە بىانى كەسان زمانىكى پاراۋ و راۋىژخوش پېۋىستە كە ھەست و خوليا، بېر ، ئاۋات، جوانى ، تىكنىكى شىعر ، رەمزو رازى ژىن و ژىبانى ھىمن بناسىنى. ئەۋەش بەو شىۋەيە و بە زمانەى كە بەرېز و نووسەرى ئەو وتارە تىي راجوۋە بەباۋەرى من ناتەۋاۋە. وتار نووسى بەرېز لە ترسى خنكان بە لاي دەريادا نەروىشتوۋە. ئەو ھەر بەدوور بىنىكى شوۋشەچلكن و ھەرزان بايى مندالانە لىي روانىۋە. بە راست كوا شاعىرى گەلىك ئاۋا دەناساندرىت؟ ژىبانى ھىمن بۇخۇى شىعرە. ھەستىارم گەرەكە ئەو شىعرە بھۇنىتەۋە. كەسنىك دەبى ئەو كارە بكا كە ئاۋىتەيك بى لە ھونەر و ھەستى ھەموو ئەو شاعىرانەى كە ھونەر و شىعرى كورد پېناسە دەكەن. دەبى ھەزار بى و لەگەل خۇى ئەشكەوتتاۋ ئەشكەوت بىگىرى و تەرجمەى شەرەفنامەى لە كۆشى باۋى و پېى بلى تووك لە مندالت نەيە ئەگەر ۋەك دوژمنىك لىي نەروانى. گۆران بۇ ھەستى جوانىپەرستى لە شىعرى:

ھەتا كۆمتر دەبى پشتم

پتر ھەلدەكشى مېنى ژۆپ

ئىتر دەستم بە داۋىنى كچى ئەم شارە راناگا.

دەبى بىباتە ژىر "كۆلكە زىرىنەى پاش بارانى ۋەشت" تا بزانى چۆن سروشت دەزىتتە نېۋ لەشى ھىمن و چۆن ھەژان و گرو گف و ھىز وتىن و جوانى و ئازارى ژىن بە ھەموو رەنگان لە كەلامى دا بە نەرمى رەوتى ئاۋ و سوۋكى با، بە ھەستىدا دەخوشىن و ھەركام دىمەنىك لە تابلۇۋى ژىنى گەل و دۆزەرەۋاكەى دەنوئىن. با گوران ئەو "بېرو زورھانە" كە ھىشتاش دلەكەى ھەر دەيەۋى... "بباتە لاي" پايىز ، كىزە قز زەردەكەى

خوی تا ئه‌ویش "نالهی جودایی" بۆ بخوینیتیه‌وه و پاش ماندوو بوون، که‌له‌لا له گۆشهی مه‌یخانه بکه‌وئ. سه‌حه‌ری بۆ که‌له‌لایی شه‌وی رابردوو بنالینئ، بیاله‌یه‌کی دیکه‌ی بۆ فرکا و به‌ تۆله‌ی شه‌وی بیخه‌به‌ری به‌ شی‌عری :

هرکسی کو دورماند ازاصل خویش بازجوید روزگار وه‌صل خویش بکه‌وئته‌ سه‌ما ی نه‌رمی هئیمانه .

حاجی قادری گۆیی به‌"ره‌هزی" هه‌ستی کوردپه‌روه‌ری هئیمندا بگه‌رئ و له‌ هه‌ر بن به‌ردیگ چیه‌ک و تۆوی هه‌ستی خۆی بناسیته‌وه که هئیم به‌ ئیججازی هه‌وری که‌لام ئاوی داوه .

شیخ ره‌زای لئ میوان بی تا قسه‌و نوکته‌ خوشه‌کانی به‌ سواری ماینه‌که‌ی کوئخا عه‌لی که له‌ چاره‌بوئیکه‌ی دۆنکیشوت سه‌به‌رتیه به‌ نئو مه‌یدانی نوکته‌بیژاندا به‌رئته سه‌ر خوانچه‌ی هه‌موو راویژخۆشان و به‌ شاباش له‌ داوه‌تاندا بیکاته زیروه‌شانی بووک و وه‌کو نوقل و نه‌بات به‌سه‌ر میوانانیدا هه‌لپه‌رژینئ.

بریا و خوزیا فارسی نووسینه‌که‌ی ئه‌م به‌رئیه بۆ ئه‌و بابته‌ه و وه‌رگه‌یرانی شی‌عری هئیم به‌هئیزتر بووایه . بیان له‌گه‌ل یه‌ک دوو که‌سی فارسیزان راویژی کردبایه .

له‌و نووسراوه‌یه‌دا کاکای برا نه‌ هه‌ر هئیمنی شاعیری نه‌ناساندوو به‌لکو به‌ به‌کاره‌یینانی چه‌ند وشه‌ی نه‌شیاوی وه‌کو " جاش " که ره‌نگه چه‌ند خوشه‌وه‌ری نئو حیزبه‌سیاسیه‌کان و نه‌یارانی شه‌خسی هئیم خسته‌بیتیان هه‌ر زار و زمانان، به‌ نه‌زانی خۆی خسته نئو زه‌له‌قی به‌دناوان. ئه‌و کفره‌ش بی‌ناسه‌یه‌ک نییه که شیاوی هئیم بی. ئه‌وه کولاندنه‌وه و خۆی پێداکردنه‌وه‌ی هه‌ستی برینداری گه‌له و هه‌چ هه‌سته‌وه‌رئیک نییه که به‌و گه‌زو ره‌یه‌ئ بیوئ و به‌بیسنتی ئه‌و وشه‌یه بزه‌ی بیته سه‌ر لئو. بریا کاکای برا دوو شتی باشت زاننیا. یه‌که‌م فارسی نووسینه‌که‌ی، دووه‌میش قه‌له‌مه‌که‌ی بۆ سیاسه‌ت بۆ لای هئیم نه‌سوراندا. ئه‌گه‌ر ده‌بویست له‌ سیاسه‌ت بدوئ ده‌بوو ئه‌و وانه سه‌ره‌تاییه‌ی سیاسه‌ت فی‌ر بووایه که گووتراوه: سیاسه‌تقانی باش که‌سیکه که بزانی چ نه‌لئ، نه‌ک بزانی چ ده‌لئ.

بریا وتار نووس ریگه‌ی دابایه و ئه‌و قوره‌کاریه‌ی بۆچه‌ند به‌رپرستیکی حیزبی دیموکرات واته ئه‌و که‌سانه‌ی نازناوی شاعیری میلی کوردیان لئ خه‌وشدار کردبوو و ئیستا بۆ ئه‌و هه‌له‌یه به‌ هئیم قه‌رزدارن به‌ جئ بیئئ. ده‌بوو لئگه‌رئ ئه‌و که‌سانه‌ی ده‌ستی هئیمیان ده‌به‌ست و به‌ تاوانی ده‌ره‌به‌گ بوون بۆ زیندانی " پرۆلیتاریا "یان ده‌نارد تا ماینه قۆلتیه‌که‌ی ("که‌ره‌سه‌ی به‌ره‌مه‌هینان - کارخانه‌ی ترومبیلسازی هئیم ") و چوار قه‌ه‌سییه ناله و جئ شکارته‌که‌ی شیلاناوی هئیمیان به‌ پئی تیئۆرییه‌که‌ی ئاغای حکمت، موساده‌ره‌ی ئینقلابی ده‌کرد، له‌سه‌ری بنووسن. ئه‌و ده‌بوو باسی ئه‌و پێشمه‌رگه‌یه‌ی " پرۆلیتاریای " کردبایه که بۆ ده‌برینی هه‌ست و سۆز و وه‌فای بۆ شاعیری گه‌ل ، هئیمنی له‌مه‌رافان هه‌له‌نگووتوو لاق برینداری به‌کۆل ده‌برده‌وه ماله‌که‌ی تا شاعیر هه‌ستی پێیکا که جیه‌که‌ی ئه‌و هه‌ر وه‌کوو بووه سه‌ر سه‌رو سه‌رشانی کورده . هه‌ر چه‌ند سه‌رۆکیش به‌ مارشی نیزامی مامۆستا حیکمه‌ت و به‌ پیه‌له‌ی ده‌ستی کیشی تئۆری بورژواکوژه‌که‌ی هه‌ژابی و ده‌ستی دابیته شیست تیری پر بۆ راوی هئیمنی شاعیری نه‌ته‌وه‌ی کورد. ده‌بوو به‌و فارسزوانه‌ی که ده‌یه‌وئ هئیمنی پئ بناسینئ، بلئ که، تیئۆریزانی پر گه‌ر و فی‌لی ئه‌و چی به‌ کورد کرد. تونده تیئۆری پرۆلیتاریای مام حیکمه‌ته‌که‌ی ئه‌و زۆر به‌ حیکمه‌ت کاری کرده سه‌ر روناکییری ساویلکه‌ی کوردی خۆ پئ که‌م. ئه‌وه‌ی ئه‌و له‌ده‌ره‌وه له‌گه‌ل کورد پئی نه‌ده‌کرا ئه‌م به‌ سانی له‌نئو خۆیدا بۆی وه‌دیه‌ینا. تیئۆری ده‌یفه‌رموو بۆ دابینکردنی کار بۆ کریکاری کورد ده‌بی چوارداری به‌ری شاعیری کورد ریشه‌کیش بکری و ئه‌گه‌ر پئی ره‌وا نه‌بی ده‌بی بگیری.

چه‌نده باش ده‌بوو که وتارنووس به‌ نوکته‌ خوشه‌کانی هئیم دلئ ژه‌نگ و ژارگرتوووی فارس زوانانئ که وتاره‌که‌ی ده‌خویننه‌وه تیف تیفه‌ بدا. خۆ نابی نووسراوه له‌سه‌ر هئیم به‌ شیوازی توندو تیژی نووسراوه‌ی پرۆلیتیری و به‌ وشه‌ی ئینقلابی نه‌پساوه‌ی تروتسکی و ئه‌ده‌بیاتی ستالینیستی بنووسرئ.

بۆ ئه‌وه بابته‌که‌ی نووسه‌ری وتاره‌که‌م له‌ باری دارشتن و شیوازی نووسینه‌وه گۆتره‌یی هه‌له‌سه‌نگاندبئ له‌ نووسینه‌که‌ی کاکای نووسه‌ر که‌لک وه‌رده‌گرم. ئه‌وه‌ی که به‌ سوور ره‌نگانداوه فارسییه‌که‌ی ته‌واو نییه . هه‌ول ناده‌م لاسه‌نگی و ناته‌واوییه‌که‌ی سه‌ر له‌به‌ر راست بکه‌مه‌وه . چونکه کار له‌ یه‌ک و دوو دا نییه . به‌و هیوایه که ئه‌و به‌رئزانه‌ی به‌دوا بابته‌ی ئاوا قورسدا ده‌گه‌رین و به‌ زمانی فارسی ده‌نووسن بیان کوردی ده‌که‌نه فارسی، به‌ راویژکردن له‌گه‌ل ئه‌و که‌سانه‌ی زمانی فارسی به‌ باشی ده‌زانن کاره‌که‌یان ته‌واو که‌ن . یه‌ک دوو نمونه ده‌خمه‌ به‌ر چاو بۆ ئه‌وه له‌ تاریکیدا په‌لم نه‌کوتابئ .

نوسه‌ری وتاره‌که نووسیویه‌تی: " « هیمن » ستاره ای درخشان در آسمان ادبیات معاصر کرد

در 28 فروردین ماه 1365 « هیمن » چشم از جهان فرو بست. نام او شاید در میان دیگر خلقها و ملل ایران به حد کافی شناخته نشده باشد. شاید چیز زیادی، و یا حتی هیچ از او نخوانده و یا نشنیده باشند. اما آوازه نام او سراسر قطعات کردستان را تحت پوشش گرفته.

پیشنیار بو نووسینی ئه‌و دیرانه به فارسی: " هیمن " برای خلقهای ایران نامی چندان آشنا نیست. احتمالا کسی شعری از وی نخوانده باشد. اما او در میان خلق کرد شاعر است بلند آوازه. ئه‌وهی نووسه‌ری وتاره‌که به فارسی نووسیویه کوردیه و خستوویه‌ته قالبی فارسییه‌وه. فارس‌ه‌رگیز نالی: " آوازه نام او سراسر قطعات کردستان را تحت پوشش گرفته. " ئه‌وه ره‌نگه وه‌رگیزاوی ئه‌و دیره کوردیه بی که کردوویه‌تی به فارسی. " ناو و ناوبانگی ئه‌و سه‌رتاسه‌ری به‌شکانی کوردستانی داگرتووه. هه‌ر وه‌ها ده‌بوو وشه‌ی " است " له کۆتایی دیره‌که‌ی دابنی.

شعر او همگام با مبارزه خلق کرد، چارچوب مرزهای کردستان ایران را شکست، و در دیگر قطعات کردستان نیز به سرود مقاومت توده‌های مردم بدل شد " چهار چوب کردستان را شکست ": فارس‌زوان له‌و دیره‌ناگا. " شعر او چهارچوب کردستان را شکست " مانای نییه. ئه‌گه‌ر نووسیویه‌ی درنوردید یا از مرزهای کردستان فراتر رفت یا ... ده‌کرا بلایی باشه به‌لام ئاوا نه فارس لپی تیده‌گا نه ئه‌و گه‌لانه‌ی فارس نین و فارسی زانینه‌که‌شیان ته‌واو نییه تئیناگه‌ن.

گه رچی تووشی ره نجه رویی و حه سره ت و ده ردم ئه من
قه ت له ده ست ئه م چه رخه سپله نابه زم مه ردم ئه من
ئا شقی چاوی که ژال و گه ردنی پر خال نیم
ئا شقی کیو و ته لان و به نده ن و به ردم ئه من
گه ر له برسان و له به ر بی به رگی ئیمرو ره ق هه لیم
نو که ری بیگانه نا که م تا له سه ره ردم ئه من
من له زنجیر و ته ناف و دار و به ند باکم نی به
له ت له تم که ن بمکوژن هیشتا ده لیم کوردم ئه من

ترجمه فارسی:

گرچه اسیر رنج و حسرت و دردم من
تن به شکست از چرخ سفله پرور نخواهم داد، مردم من
عاشقی بر چشم شهلا، گردن مرمین (هرگز)
عاشقی برکوه و دشت، غارها و کلوخهای سرزمینم (آری)
اگر از لختی و گرسنگی خشک شوم
تا جان در بدن دارم، خدمت بیگانگان هرگز
از زنجیر و طناب و دار و زندان باکم نیست
بکشیدم، تکه تکه ام کنید، همچنان خواهم گفت: کردم من

خۆزگه نووسه‌ر شیعره‌که‌ی وه‌رنه‌ده‌گی‌را. چونکه گیانی شیعره‌که‌ی کی‌شاوه.
له به‌شیکی دیکه‌دا نووسیویه:!

" در مقدمه ای کوتاه بر اتوبیوگرافی «هیمن» نیازی به معرفی او قاعدتا نمی بایست باشد. هرآنچه گفتنی است، او خود گفته {است}. این اتوبیوگرافی، که ترجمه آن را **طی این مطلب خواهید دید**، تا سال 1352، زمانی که «هیمن» هنوز دوران تبعید در عراق را **سپری می کند**، **در بر دارد**

له جیی **سپری میکند** دهبوو سپری میگردی نووسیبا.. چونکه سالهکه دیاره و له رابردودا بۆ ماوهیهک ئەو حالهته درپژهی کیشاوه (ماضی استمراری). پاشان هیمن نهماوه تا وشه "میکند" ی بۆ بهکار بیئی. ههر وهها دهلی: "حیات سیاسی «هیمن» اما در سالهای پس از قیام بهمن خالی از خطا نبود."

نووسەر لهو بهشدها هیمن سه رکۆنه دهکا که به ههلهدا چووبوو. بهلام کئی ئەوههقه بهو وتارنووسهدهدا که ژیانی سیاسی هیمن له ههله بناخنی.

هیمن شاعیر بوو. شاعیری ئهوینداری جوانی، کوردستان و ئازادی گهل بوو. توو بلایی هیمن دژی ئەوانه تشتیکی گوتبی؟ ئەگەر خۆبهدهستهوهدهریکی روما دیموکرات به دزی توودهیی به شانۆگهری، لهکاتی بیخهبهریدا و به خراپهکهک وهرگرتن له متمانهیهک که هیمن پیی بووه، شلتاغنامهیهکی پیی واژۆ کردبوو، ئەوه ئەو کهسدزهبه که فریشتهی شیعی به فریو بردوو. ئەو وشه دزیوه شیاوی ئەوه نه هیمن... هیمن له حالی ئاساییدا "بولبولی کورد" و شاعیری گهل بوو. تهنانهت ئەوکاتهی که دوو کهس له گیانفداکه رانی حیزبی کمونیستی میشکهپه. بۆ دابینکردنی پرۆژهی داربرین و توناکردنی بورژوا-دهره بهگ هیمنیان له شیلناوئ بهرهو زیندانی "پرولیتاریا" رهپچکه دها، هیمنی خاوهن ماینیک و پهله زهوییهکی کهس نهکیل و بهردهرهق ههر شاعیری میلی گهل بووه و گوتویه "گهر لهبرسان و له بهر بی بهرگی ئەمرۆ رهق ههلیم، نۆکهری بیگانه ناکهه تا لهسهه ئهردم ئەمن. وتار نووسیش بهو فارسییه تاییهتیهی خۆی دهنووسی: "البته نام «هیمن» خیلی زود از میان گروه هفت نفری حذف شد و در کنار آنها نماند."

گیرو گرفت له نووسینهکهی وتار نووسدا زۆره. من به پیویستی نازانم لهوه زیاتر لهسههری بنووسم. هیوادارم کهسانیک که دهیانهوئ شاعیرهکامن که سامانی رووچی گهلی ئیمهن به گهلانی دیکه بناسین، بهشیوهپهکیان بناسین که شیاوه. مه بهست ئەوه نییه پیاندا ههلیلین بهلکوو دهبی هونهر و تاییهتمهندی بیرو فهلسهفهو ههست و بۆچوونیان که کورلتور و سامانی گهلی ئیمهن و ئەوان دهریان دهبرن بهو جۆرهی که شیاوه به زانایی پیناسه بکهن.

با ئەو شیعهی هیمن که لهخوارهوه دئ، ئیمه بهرهو گوشهیهک له ژانی ئەورۆژانهی که نهیاران به دلی به ههستی هیمنیان گهیاندبوو راکیشی و ئەوهش وهلامیک بی بۆ ئەو بهشه که ناراسته و خۆ، لهپهردهدا یان له روی نهزانییهوه هیمن ده دزیون.

1982

کفر: بئ ئەمەگی، سپڵهیی ف ناسپاسی، سفگی
دین: شیئی، خولیاپی، ئایین، ئۆلی، ف: دیوانگی شیفتگی، ایین، مذهب
کونه ماسی و جرتاوا: دووگوند له کوردستانی باشور بوون. شیخ رهزا گوايه بو سه رکۆنه ی
که سیك که کرده وه و وه فای بو عه شیرهت و و بنه مالله ی خو ی نه بووبی به کرده وه ی سه گی
کابرایه کی وه رزیرو نیشه جیی کونه ماسی شوپاندوو که سه وله ی له مالی خاوه نه که ی
دراوه تی، به لام کیشکی گوندیکی دیکه ی کیشاوه که به جرتاوه به ناوبانگ بووه. ئیستا ئه و
قسه نه سه ته قه ی شیخ رهزا بووه ته په ندی پیشینیان. مامۆستا "سجادی" له رسته ی مرواریدا
باسی ئه و ته یه ی شیخ رهزای کردوو: "نانی کونه ماسی ده خوا و پاسی جرتاوا ده کا."
که سدز: کهس + دز، مرۆقدز، که سایه تیدز، سیخور، جاسوس
روما: رومهت، دیم، روالهت، سه روسیما ف چه ره، سیما

ح. ئەیبوب زاده

01.05.2004